

Carmen de causa canendi

LVI

Q[uod] p[ro]pt[er] p[re]dicto[n]e polono[n] interiecta est tāde[n] appellatio ad futurū cōciliū. Cui appellatiōni cū r[ati]onē d[icitu]r esset lecta est vt d[icitu]r in cōcilio generali et publico q[uod] vltimo con stantie celebratum est. minuta q[uod]dā sub for ma bulle destruēs vt afferūt q[uod] legerūt eam/ fundamente penit[er] robur nedū pisani sed p[ro]stañ. cōciliū et eoz oīm q[uod] in eis p[ro]seculi sup electio[n]e summi pontificis et intruso[n] electio[n]e attētata facta ve sunt. Continebat itaq[ue] in nullo casu licere appellatio[n]em a papa face re/ nec ei iudiciz in causis fidei declinare plane cōtra legē dei decretaq[ue] cōciliū. S[ed] tā cece sp[iritu] est affectio que nō zelat v[er]itatē tam sp[iritu] sibi h[ab]rians et dissonā v[er]itati mens aduer sa. ¶ Monic⁹. Vellē pleni⁹ agnoscere q[uod] lis ex integro fuerit hec polono[n] causa. ne q[uod] enī illa leuit crediderim q[uod] postremo sub intulisti/ q[uod] quis de occisiōe oīm polonorum facienda absq[ue] lege v[er]o ordīe ipis nec auditus nec defensis audierim. ¶ Volucer. Pos sum que b[ea]tū cuib[us] p[re]strinxi v[er]bis ea scriptis multiplicibus edocere quoz aliq[ue] suis titu lis seorsum notabo. Res enī plixa est. et ad alia te vocat sentio p[re]ns dies. Dabo p[er]terea titulos q[uod]rūdā ex opusculū germani tui plu rimis obmissis q[uod] vel memoria nō tenet. v[er]o vtilitas nō tāta ē. Ita enī phas erit tibi v[er]o alteri cui placuerit illa sub collectorio uno Z seu plurib[us] sc̄ptis dare. ¶ Monic⁹. Gra tā mibi rēfeceris volucer/ dicio nihil omī nus antea qual'de natura cōciliū sit fratri existimatio. instruct⁹ q[uod] p[ro]p[ter] est nedū ex his vel historijs. s[ed] et ipa q[uod] doctrinā est efficac ex p[re]ientia. vtpote q[uod] nouissimo huic cōstantie si cōcilio cōtinu⁹ astirit. q[uod] numerositate cōuenientiū. q[uod] agendoz arduitate. q[uod] sui p[er]sertim duratōe/ maximū sup[er] cetera fuit. q[uod] niā p[er] triēniū cū sex fere mensib[us] p[er]tensum ē. ¶ Volucer. Si p[ro]odus doctrine v[er]o eru ditōis haberet existimatio pegrini nr̄i ap[osto]l[us] alios q[uod]lē facit amor ap[osto]l[us] te. rē exigere cognitione nō indignā nec inutilē fortassis po steritati. Sed neq[ue] plene didici suā in oīb[us] q[uod] gesta sunt vel opinionē v[er]o sententiā. q[uod] quis plura scriptis reliquit de p[re]tate cōciliū et ipi us q[uod]lētate. Sua fuit insuper p[ro]uersatio assidue cū illo p[re]ceptore suo/ quē sapiētissimuz et prudētissimū nemo dubitauerit/ cardina lē cameracēsem dico/ poterit ille multo do cti⁹ et salubri⁹ cū autoritatis p[ro]dere super hac re v[er]o verbo vel scripto tradere q[uod] cognō uis. Hoc vnu scio q[uod] zel⁹ habēde vniuersis i scismate tā despato/ tātis t[er]pis fecit multa tolerari q[uod] fuisset aliūde nec tolerabilia nec tolerāda. Uideo q[uod] ecclie reformatio nūc sicut p[er] cōciliū sine p[re]sidentia duxoris affectati b[ea]tū prudenti simul et p[re]statis. p[ro]uideat sibi dū sciuerint et potuerint mēbra p[er] p[ro]uicias aut regna/ nō q[uod]dem in multiplicatōne constitutōnū nouellaꝝ. hoc magis interturbat q[uod] adiuuat. sed p[er] executiōem v[er]uacē et virilem eaz legū q[uod] iam late sunt abūdātissime supuacuis etiā resecatis v[er]o omisis. Uideo q[uod] i doctrinis q[uod] fidē/ que religiōne/ que bo nos et salubres respiciūt mores/ vix inueniet in hac tēpestate/ rebus vt sunt manentibus/ nec habito forti fauore potētie secularis/ terminatio debita v[er]o expedita iusticia. Expto credē/ neq[ue] deductōem p[ro]nūc aliam pete. neq[ue] de remedijs apponendis v[er]bi fe ceris surditati/ vbi nō est auditus. iubet la p[ro]ies. nō effundas verbū/ his interūm cōtētus. Habes enī de theologica cōsolatōne grandi⁹ opusculū. Tecū habita/ grat⁹ do q[uod] te segregauit ab his sollicitudib[us] et p[er] ce teris in potestate p[re]stitutis ora p[ro]patiēs flēt et lugens. ¶ Monic⁹. Lōcesserit ita deus/ bene vale volucer p[re]cauens vie casus. Salutauerisq[ue] noīc meo frēz/ monens eū sedulo circūspicere vigilanter quēadmodū i me dō natōis p[ro]p[ter]e viuendū sit. ¶ Volucer. Et tu b[ea]tū valetō monicenri memor in ora tōib[us] tuis.

Finit

Sequuntur nonnulla

carmina Johānis de Berson/ que et p[ro]cedē tib[us] et subseq[ue]ntib[us] tractatib[us] cōnectionē ali quam habere vident[ur]. Primūz carmen ad Johānē germanū suū de causa canendi

Loquitur aduena

ad Monicūm

Heu perurgent monice/monice.

E Amni ne fasti sanguinei et necis.

Lūnilis ensis cuiilibet imminet.

Qui iuste viuit/ vera v[e]le docet.

¶ Respondet Monicus

Mēmefruaris aduena consule

Hac in ruina pestifere vicis

Ad te redito solus in ocis

Esto virilis/ vim facito tibi.

Mens in supna se lenet ocior

D das canoras psallat alacrior

Quales sophie dicitat amor pius

dd

Larmē pro desolatōe vniuersitatis

Non quas libido sordida suggesterit.
Quas musa garrisca scenica crebris/
Ut cor malignis yrat amoribus
Lure coquentes anxia pectora.
Tristes abibunt/credito longius
Nam spiritus cor visere celicū
Gaudet quod almū psonitat deum
Opponit aduena
At cū sodales mors mihi sustulit
Lū pallas arcem vix habitet suam/
Quero sonabunt cui mea cantica
Aerui loquentes/quos lyra temperat
Respondeat monicus
Omitto musas/angelus audiet
Sanctiqz tecū/nonne satis tibi
Hec prorsus omnes mors tulit effera
Petrus supstes/ quem sapientia
Totum replauit/cardo dedit sibi
Homēn statūqz sufficit vnicus
Carmen melodū cui resonet tuum
Uinit gerardus quis rogo par sibi
Qui veritatis exul amore fit
Hostri clamengis dulces sapit stilus
Etas nouellam pgenie dabit
Pro patribus quos pdidit atropos

Allud eiusdē ascle

piadēum catalecticū
Ernū tpus adest/fac hilaresce
v Lor te pns gelide frigore brume
Sursum surrige te more volucris
Que vires reparat sole tepenti
Odas dulcisono gutture formant
Alterantqz modos/cernis alaudam
Se pennis liquidū librat in ethra.
Sensim puolitans/descrit ima
Extra serapitur ebria cantu
Affariqz deum leta videtur
Huic spasimata cadens vt redit ad se
Iam degit solitis sobria terris
O si terapit hec extasis alma
Felix/si iubilans excidis a te
Hec semp stolidas incolis oras

Larmē lugubre pro desolatōe vniuersitatis parisienī. propter bella ciuilia

A Ageli pacis gemitus amaros
a (Si cadunt in vos) facitote toto
Mentis enīsu/reboate celi
Pallada flete.
Palladis templū domus/arrasylum

Gaudiū vestrū/decor omnis orbis
Corruerunt a scelerū ministris
Pallada flete.
Ecce fons riuis helycon cruentis
Manat/hinc sacre fugiunt volatu
Prepeti muse/reclonantqz tristes
Pallada flete.
Barriunt pice reprobis aggrestes
Uocibus/livens odium perurget
In malo letas ob eam querelam
Pallada flete.
Elicus cetus datus vt supnam
Percolas ingi studio minervam
Lugeas pectus feriens r hortans
Pallada flete.
Hon tue pridem cecidere docte
Pallas athane simili ruina.
Peior hec sors est.cupidi sophie
Pallada flete.
Te quis o te collegium celebre
Par habens nullū phrenesi sacram
Aspicit/qui nō miserando dicat
Pallada flete.
Ordo te trinus decorabat ample
Lum sacerdotū cuneo decenti
Sterneris vulgi manibus scelestis
Pallada flete.
O leoninam rabiem/tyrannos
Horrida cunctos supans nefandi
Lriminis noxa/furit en crinis
Pallada flete.
Horror heu seius/nihil o deinceps
Linquitur tutum/nihil aut inausum
Res en humanas suscepit perire.
Pallada flete.
Stabit aduersans heresi quis vltra
Sontibus quis non trepidus resistet
Quis bonos mores volet edocere.
Pallada flete.
Papa q christi vice summus vti
Bratularis/vos pariterqz mundi
Cardines/fidei cecidit columnā
Pallada flete.
Filiam tu rex nimiū decoram
Prole fecundā recolens video
Plangit orbam se viduamqz clamans
Pallada flete.
Inclitū regnum tua clara doctrī
Christianū que titulū ferebat
Monstra non gignens iacet indecora
Pallada flete.
Canones artes medicansqz phisis
Et sophie vultus lacrimis rigate

Carmē in laudē ducis Austrie **LVII**

Deperit vobis studiosa turba
 Pallada flete.
 Palladis troie referunt imago
 Lustos ablata sibi datruinam
 Francie casum similem timentes
 Pallada flete.
 Inuicem fedus sociale seruant
 Clerus et miles / patiente clero
 Nobiles vestro statui cauentes
 Pallada flete.
 Regnū sceptri rogatamus heres
 Clare delphine repares ruinas
 Hostice cladi misericordia odis
 Pallada flete
 Tale qui rursus renouare queret
 Uixito felix quater et beatus
 Lesser ut plāgor dolorosus iste
 Pallada flete.

Finit

Carmen in laudez

B ducis austrie et studij eiusdem
 Ors miserāda nūmis te francia di
 ua fatigat.
 Plus q̄s cuiusvis vor reserare q̄at
 Olim pscriptos p libertate tuenda
 Proq̄s fide passos / mos relevare tuus
 Sēsisti thoma p̄prijs dū trusit ab oris
 Anglia te sanctū sensit et ecclesia
 Heu pietas heu p̄sca fides cogūt alumni
 Francigene mortes exiliumq; pati
 Sūme de p̄ lege tua quā sub dīcādo
 Dēntib; imp̄ssam scribis et in tabulis
 O quorū theologū / quot p̄tifices pierē
 Larcere q̄s clausos dira necat rabies
 Effugit altera pars alienis incola terris
 Tuitio exilio sed spoliata bonis
 Inter quos vñus qui cancellari⁹ almi
 Parissus studij est cedit et aduenia fit
 Austria tu felix / felix studiosa vienna
 Dux quibus est talis traditus in regimen
 Zelo q̄ fidei seruens / ob eam fugitiuum
 Huic miserans / offert vltro refrigerium
 Assignatq; locū cū libertate / suiq;
 Paribus egregiū commoda collegū
 Sis sua maḡ ielu merces / p̄ cui⁹ honore
 Doctorē recipit discipulumq; tuū (būt
 Glia laus et honor dux inclite te resona
 Dum pietas terras sancta fidesq; colent

Allud carmen de
 multiplici martyrio.

m   Ors martyrum laudabilis
 Pre ceteris optabilis
 Baptisma supplens si d̄cess
 Omnem reatum diluit
 Mors p̄ fide viriliter
 Suscepta reddit martyrem
 An sub fide lex ponitur
 Quam littere sacre docent
 Quare beatus omnis est
 Pro lege quem dei sui
 Certando contingit mori
 Quicunq; det casus necem
 Corona fratrum septena
 Refulget ob legis zelum
 Martyr Johānes an fuit
 Lulpans nefas adultere
 Ergo beati viuente
 Quos tertiū multo scelus
 Damnando / martyriū publicū
 Occidit atrox carnifex
 O pulcra mors coram deo
 Jocunda plena gloria
 Consputat hanc vulgus licet
 Necquā profanū malignum
 Etas an hec felicior
 Quod martyres habet suos
 Lulpanda vel forsitan magis
 Aefanda pro tyrrannide
 Lulpanda pro pastoribus
 Luporū qui vices gerunt
 Tyrannidem dissimulant
 Immo fouent / augent / probant.
 O veritas patris ielu
 Obscuramus versa vicem
 Ut veritas victrix eat
 Cuioris expers et necis
 Si vis ut in martyribus
 Vincat / patescat omnibus
 Laus detur et palam tibi
 Patri sanctoq; flaminī.

Carmen pro virtu

re patientie.
 a   Spera q̄s fortū p̄ tua dinūcerare D
 Prospera que tribuis lice inscia.
 Inscia nō tū est ea patris cura benigni
 Pro virga qui te manibus gerit
 Nō alit q̄s vult nec acerbi⁹ ipa flagellas
 Fortis ob hoc remanet patientia
 Murmure nō lateat te p̄mittentis honore
 Fert homines librans oculos sibi
 Abba pater clamat / magno p̄ crimine nati
 Satis patris supplicū parū

Larīmē de puritate sacre scripture

Letiferū pando peccatorū putre vuln?
 Ut placet vre seca/modo dep̄cor
 Nolis in eternā parcendo tradere mortem
 Eſſer en hec pietas/furoz efferus
 Sicut ſciūs amor placite cōquirit amādo
 Omnia que faciūt alij bona
 Sic tolerando ſuū patiētia vertit in vſuz
 Omnia que mala respicit vndiqz
 Lur igiſ dīnes patientia nō erit inter
 Aspera fortune tot tantaqz
 Verbere ſolaſ gelidoqz rigore calescit
 Potat eam ſitis, eſurieſ cibat
 Ex alijs ſoluit loculo ſua debita clauſo
 Exiliū patriam reputat ſuam
 Preſſurā mūdi facit in chriſto ſibi pacem
 Docta foro requiem medio capit
 Larcerū cū vincis fit libera/qd moroz vſ
 Vertitur in vitā mors vltima (tra
 Est patiens melior forti/patiēs qd vincit
 Sepiuſ hōc hostem ſine vulnere
 Hō tñ est aſino ſilis patientia landi
 Stercoris et culpe tolerans onus
 Execuenda magis tor, hec ſarcina neruis
 Perpetienda prius mors corporis
 Hec eſt sanctorū patiētia va pbatrię
 Lorde ſuum toto qd amat olim
 Durior inferno/nec aquis frigescit in vllis
 Stigmata ſigna ſui regis gerit
 Infert vim celo/rapit astra iure triūphi
 Hic fructus ſuus hec poſſeſſio
 Materiā dat ei ſors aspera qua mal? in ſe
 Scuit abutit/amenſ eſecat.

Larīmē ad gerardū

domini delphini confessorē
 Ro trifticiā repelle ſeculi
 o Mortē crede parit gerarde duplā
 Strigit noxia cor/pmit necatqz
 Er hac letifero plagatur ictu
 Culpe ſpiritus, et rabescit in ſe
 Nil mortale fleas nihil caducum
 Lur pdas lacrimas nihil iuvantes
 Obſunt/nec reparant peracta damna
 Quod mutare nequis, feras oportet
 Deduc in meritū necessitatē
 Damnu temporis ad perenne conſer
 Hite pena brevis dolore torquet
 Er hoc coniūce qd dolenda culpa
 Uis lugere dolor beatus iſte eſt
 Consolatur enim iefu docente
 Plora flagitiū/memento finis
 Luctus mixtus erit ſapore dulci
 Ob ſpem qd gemiū reatuſ iſto

Deletur manet et corona celo.
 Ultoris gladi ferire iuſſus
 Saluat luſtificum thau gerentes
 Ult nos plangere lacrimosa vallis
 Nil plus purificat cor aut ſerenat
 Quā luctus vehemēs amaricans
 Hoc mersus pharao mari peribit
 Tellus melle fluens dehinc patebit
 Quā rōs hiç pluuius rigans veniſtis
 Omat floribus/ac perinde multos
 Fert fructus ſapidos decore grato

Item aliud carmē

ad eundem

Uid gerarde fit in nobis
 q Herent criminā quedam
 Intro cordis in medullis
 Lum radice pfunda
 Quelicit minora dicant
 Homines ad ſuperandum
 Proſuſ excuti nequibunc
 Ut dum vixeris a te
 Flebis vbertim diuqz
 Culpanſ corqz remordens
 Ut graui mole depreſſus
 Euites recidiuas
 Fortis alacrisqz pugil
 Proſternes grauiores
 Sub iugo peſtes/eas vix
 Alij vincere quibunt
 Gratiam fateri dei
 Esto certus oportet
 Ordinem videro ſuum
 Prouidus omnia librat
 Sub modi ſub ponderisqz
 Denuſura ſapienter
 Vincis hoc vel illud ſcelus
 Sibi victoria detur
 Willies cadens reſurge
 Semper ſuſtine ſpera
 Flens manus patri porige
 Lacrimis eſt ſua lingua
 Non te deſeret in finem
 Tandem e ſtercore tollet

Finit

Larmen de purita

te ſacre scripture respectu aliaqz
 Montib⁹ altis Ero itur fons
 Purior auro Unda nec villo
 Spurcicia ſcenō Lumine ſolis
 Obice fulget Tu bibet tuus
 Te ſpeculeris Te tua nunqz

b

Fallet imago
Rimulus exit
Putrida tellus
Sordibus opplet
In quibz anguis
Bufoqz serpunt
Si sitis vrget
Uis speculari
Uit simulacrum
Terreathoc vos
Fonte Sophie

Plurimus inde
Lapsus ad ima
Quo mage distat
Floria miscens
Ranula vermis
Mors latet vndis
Lautior esto
Reddere vrgu
Turbida possunt
Quos derelicto
Terrea potant

Josephina Johan nis de Gerson carmine heroico dec̄ata

Citulus breuissim⁹

tinēs. xii. libros iuxta. xij. matias pncipales
Lare Joseph Josephina tu⁹. p
nomine carmen
Harrat vt is memphī septes illic
conficis annos
Nazareth inde redis operās / vbi vḡis olī
Lōceptū noras / ea cū vḡine nubis
Itqz redit nupta te p montana volente
Das latriā infanti nato / nomē iesus addis
Suscipis hinc reges / puep p⁹ sedul⁹ offert
Inuenis hinc tēplo / tādē moriēs rehescis.

Prohemium

¶ f
Ontē sueuerit vetēs celebrare poete
Sacratū musis pnasi mōte s̄bortū
Dnē pes fodit eq̄ / h̄ sapia mōte
Nostra aliū fonte ⁊ musas q̄bā alta vox est
Fons vice / vbi dñi sublimibus exit
A celis iugi / puro / salubriqz meatu
Cristallo similis manans a sede supni
Mōtibz eternis musas nec curat agrestes
Que mortale sonat. q̄ noīia carmia texunt
Que solas vanis demulcēt corporis aures
Nec dant arentē sedare sitim / sed adurunt
Potantū assidue mellitis corda venenis
Fons nr̄nitid⁹ sapidisqz salutifer vndis
Quē supirradiat vbi sol diuinus aptis
Dia crede notis mūdi speci⁹ vice mōstrat.
Pura tū lux hec hebetās diuerberat oēm
Uisum mortalem / velut sol materialis
Lucidior tūtus obscurat nycticoracis
Multā videre tū fidei mediāte berillo
Lōcessum nobis ī emigate voceqz certa.
Miror loq̄ facies speculati q̄ttuor offert
Fons hic vt specta qdā / sic ezechielis
Uisio dat vultus aīalibz esse quaternos

Quattuor ancillis facies sapientia donat
Sensus bis binos vbo nā mōstrat ī vno
Littera gesta docet. qd credas allegoria
Moralis qd agas / quo tēdas anagogia
Ne penetrat aures metis dulcore latenti
Teralogo simul ac vno sermone loq̄tes
Principio fons hic pfudit mystic⁹ adā
Post terris legiſ fluijs fluxisse quaternis
Irrigat ⁊ totū riuis felicibz orbem
Zetorrēte replet fecundius o studiorū
Dñ parisi⁹ / paris exp̄rs / maior athenis
Maior ⁊ egypto prior est tua phia
Pura / nec errorū sceno pmixta nocent
Sola cares mōstr⁹ / nec hēs portēta deor⁹
Quidā theosoph⁹ ista nutrit⁹ in vrbē
Sra cui nomē / cognomen ⁊ aduena fecit
Hūc iuxta fonte viridāte in cespiteripe
Fructifero vīte sub ligno mēdā locauit
Dore suo / lenire vīe fastidia querens
Dreg⁹ cordis aquas fontis gustare beati
Dulce refrigeriū cōtra temptaminis estū
Esse pegrinus signis erat agnīt⁹ aptis
Lassidulū dextro fartū dependerab armo
Ad latus oppositū / celū caput orbicularis
Pileus obnubil soles q̄ pellat et imbrēs
A vultu infestos bacul⁹ q̄ teres regit artus
Ferrea cui cuspis / munīf sura coturno
Scutū leua gerit / saphiro / celo v sereno
Lōcolor⁹ / hic auro septē radiare planetas
Inspiceret / medio cor pēnatū velut ignis
Emicat ⁊ than rutilo sibi signat in auro
Egide theosoph⁹ hac hostica tela retūdāt
Hec caret āgelico duces ⁊ caro vīibz obstat
Sedul⁹ hic catul⁹ vt thobiā comitāt
Uidi eqdē synodū cōstantia dū generalem
Lolligit ecclie fieret sibi pastor vt vnuis
Ueli⁹ erat gelidas p̄tēs lōgi⁹ vmbreas
Aduena labēti iocūdo murmurērino
Lumia dū figit meditās / de fonte / canoza
Uisa loq̄ sibi vox p̄prijs accōmoda votis
Uita pegrinis q̄ te p̄mit exul in oris
Uult libertatē patrie te q̄zere celis.
Hoc moyses / hoc ipē leui / dū noīia gerson
Dāt p̄mogenitis signat multis alioz
Aiteris exemplis. sed q̄ dē acola erras
Uenit in has fieri / nibil h̄ hortamie mar⁹
Terrigenā petere qd̄ te celestia cogat
Ergo fides cū corde pio vult carmē dici
Quō terrene voluit regionis ad ima
Deflecti / claudiqz dē sub ventre marie
Quē natū ioseph ī memphī gestare pegre
Iussus / vbi septē fugitiuos p̄ficit annos
In derelat⁹ fit (mīz o) sibi subdit⁹ vltro